

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

05.08.2026. Nr. P005-17/27.1/5919

Uz 24.07.2026. Nr. 0

X
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis X, reģistrācijas Nr. 0 (turpmāk – iesniedzēja), iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Iesniedzēja lūdz Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Riska vadības daļu (turpmāk – VID MP Riska vadības daļa) sniegt uzziņu par Padomes 2014. gada 31. jūlija Regulas (ES) Nr. 833/2014, par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Regula Nr. 833/2014) 3.c panta 1.a punkta¹ piemērošanu konkrētajā turpmāk aprakstītajā tiesiskajā situācijā.

Plānotā procesa ietvaros:

- Preces - reaktīvo dzinēju degviela, KN kods 2710 19 21 (turpmāk – Prece) - 2026. gada augustā-septembrī tiks pārvadātas pa dzelzceļu tranzītā caur Krievijas Federācijas teritoriju uz Centrālāzijas valstīm (Kazahstānu, Kirgizstānu un Uzbekistānu).
- Preces izcelsmes valsts ir Kuveita, kas ir apliecināts ar izcelsmes sertifikātu.
- Preces ražotājs ir Y naftas pārstrādes rūpnīca, kas pieder Kuveitas Nacionālās naftas kompānijai (KNPC)².
- Prece tiek piegādāta no Kuveitas ar tankkuģi un uzglabāta iesniedzējas terminālī Talsu ielā 75, Ventspils, LV-3602.
- Prece tiek novietota iesniedzējas brīvajā zonā un atrodas muitas uzraudzībā.

¹ EUR-Lex - 02014R0833-20260424 - EN - EUR-Lex

² Y

- Prece visā tās atrašanās laikā Savienības muitas teritorijā saglabās ārpussavienības preču muitas statusu.
- Prece Savienības muitas teritorijā netiks pakļauta darbībām, kuru rezultātā tai rastos Savienības preces statuss.
- Preci nav paredzēts laist brīvā apgrozībā vai pārstrādāt Savienības muitas teritorijā.
- Pēc Savienības ārējā tranzīta procedūras piemērošanas Preci paredzēts izvest no Savienības muitas teritorijas un turpināt tās pārvadājumu pa dzelzceļu tranzītā caur Krievijas Federācijas teritoriju.
- Preces gala saņēmēji ir identificēti komersanti Kazahstānā, Kirgizstānā un Uzbekistānā, kuri ir pārbaudīti atbilstoši iesniedzējai un iesniedzējas klienta sankciju atbilstības procedūrām, lai nodrošinātu Eiropas Savienības tiesību aktu un Latvijas Republikas normatīvo aktu prasību izpildi.
- Darījuma līgumos ir ietvertas sankciju ievērošanas klauzulas, kas paredz pienākumu nepieļaut Preces pārvirzīšanu, pārdošanu, reeksportu vai cita veida nodošanu jebkurai personai vai kravas saņēmējam Krievijas Federācijā.
- Krievijas Federācijas teritorija tiek izmantota tikai kā daļa no kopējā tranzīta maršruta.

Nēmot vērā aprakstīto Preces pārvietošanas kārtību, iesniedzēja sniedz savu vērtējumu un interpretāciju, pamatojoties uz turpmāk minēto:

Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punktā ir noteikts, ka ir aizliegts tranzītā caur Krievijas teritoriju pārvadāt no Savienības eksportētas XI pielikumā uzskaitītās preces [...], un XX pielikumā uzskaitīto reaktīvo dzinēju degvielu un degvielas piedevas.

Eiropas Komisijas biežāk uzdoto jautājumu skaidrojumos, kas attiecas uz Regulu Nr. 833/2014, ir norādīts, ka:

- Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punktā noteiktais aizliegums attiecas uz attiecīgajām precēm, ja tās ir eksportētas no Savienības;
- minēto preču tranzīts caur Savienības teritoriju no vienas trešās valsts uz citu trešo valsti nav aizliegts, ja uz konkrēto darījumu vai pārvadājumu neattiecas citi ierobežojumi.

Lai gan Eiropas Komisijas biežāk uzdoto jautājumu skaidrojumi nav juridiski saistoši, tie atspoguļo Eiropas Komisijas publiski pausto interpretāciju par Regulas Nr. 833/2014 piemērošanu.

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – SMK) ir noteikts Savienības un ārpussavienības preču muitas statuss. Savukārt SMK 269. pants paredz, ka eksporta procedūru piemēro Savienības precēm.

Līdz ar to iesniedzējas ieskatā iepriekš aprakstītā ārpussavienības prece, kurai netiek piemērota eksporta procedūra un kura saglabā ārpussavienības preces statusu, nav uzskatāma par “eksportētu no Savienības” Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punkta izpratnē.

Savukārt jēdziena “eksportētas no Savienības” definīcija nav ietverta ne Regulā Nr. 833/2014, ne Eiropas Komisijas biežāk uzdoto jautājumu skaidrojumos, kas norāda uz nepieciešamību nošķirt preces, kuras tiek eksportētas no Savienības,

no ārpussavienības precēm, kuru pārvadājumā Savienības muitas teritorija tiek izmantota tikai kā tranzīta, uzglabāšanas un muitas uzraudzības posms ceļā no vienas trešās valsts uz citu trešo valsti.

Iesniedzēja apzinās, ka konkrētais darījums un pārvadājums ir vērtējams, ievērojot arī Regulas Nr. 833/2014 12. pantā noteikto aizliegumu: “apzināti un tiši piedalīties darbībās, kuru mērķis ir apiet šajā regulā noteiktos aizliegumus vai kuru rezultātā šie aizliegumi tiek apiet, tostarp piedaloties šādās darbībās un necenšoties apzināti panākt minēto mērķi vai rezultātu, taču apzinoties to, ka līdzdalībai var būt minētais mērķis vai rezultāts, un pieļaujot šādu iespējamību”.

Ņemot vērā minēto, iesniedzēja lūdz VID MP Riska vadības daļu sniegt uzziņu par šādiem jautājumiem:

1. Vai Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punktā lietotais jēdziens “eksportētas no Savienības” attiecas uz iepriekš aprakstītajām ārpussavienības precēm?

2. Kā Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punkta izpratnē ir interpretējams jēdziens “eksportētas no Savienības” un vai tas attiecas arī uz iepriekš aprakstītajām ārpussavienības precēm, kurām netiek piemērota eksporta procedūra un kuras saglabā ārpussavienības preces statusu? Ja VID MP riska vadības daļas ieskatā minētais jēdziens attiecas arī uz šādām ārpussavienības precēm, iesniedzēja lūdz norādīt konkrētās Regulas Nr. 833/2014, Savienības Muitas kodeksa vai citas Eiropas Savienības tiesību normas, uz kurām balstās šāda interpretācija.

Pamatojoties uz iesniedzējas veiktajām sankciju atbilstības pārbaudēm, nav konstatēti apstākļi, kas liecinātu, ka plānotais darījums ir vērsts uz Eiropas Savienības sankciju apiešanu vai ka Prece varētu nonākt Krievijas Federācijas rīcībā.

Iesniedzējas lūgums nav uzskatāms par lūgumu izvērtēt konkrēta komercdarījuma ekonomisko pamatotību vai sankciju riska faktisko novērtējumu, bet gan par lūgumu saņemt VID MP Riska vadības daļas redzējumu par tiesību normas interpretāciju Administratīvā procesa likuma 98. panta izpratnē.

VID MP Riska vadības daļas uzziņa ir nepieciešama, lai pirms darījuma noslēgšanas un pārvadājuma uzsākšanas iesniedzēja varētu izvērtēt plānotā procesa tiesisko pieļaujamību, apzināt nepieciešamo dokumentu un kontroles pasākumu kopumu, kā arī novērst iespējamu Eiropas Savienības sankciju prasību pārkāpumu vai sankciju apiešanas risku.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējis iesniedzējas iesniegumā sniegto faktu aprakstu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Ierobežojumus preču eksportam (izvešanai) no Eiropas Savienības uz Krieviju nosaka Padomes 2014. gada 31. jūlija Regula (ES) Nr. 833/2014, par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (turpmāk – Regula Nr. 833/2014).

Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punktā noteikts, ka ir aizliegts tranzītā caur Krievijas teritoriju pārvadāt no Savienības eksportētas XI pielikumā uzskaitītās preces un tehnoloģijas, kas piemērotas izmantošanai aviācijā vai kosmosa nozarē, un XX pielikumā uzskaitīto reaktīvo dzinēju degvielu un degvielas piedevas.

Savukārt Regulas Nr. 833/2014 XX pielikumā tostarp ir norādīts Eiropas Savienības Kombinētas nomenklatūras (turpmāk – KN) kods 2710 19 21 (petrolejas tipa reaktīvo dzinēju degviela (vidējās eļļas)).

Tādējādi preču ar KN kodu 2710 19 21 tranzīts caur Krieviju uz trešajām valstīm ir aizliegts.

Regula Nr. 833/2014 nesatur jēdziena “eksportēt” satura skaidrojumu. Vienlaikus Regulā Nr. 833/2014 nav nekādu indikāciju, kas ļautu izdarīt pieņēmumu, ka jēdziena “eksportēt” saturs skaidrojams šauri (piemēram, kā eksporta muitas procedūras piemērošana vai reeksports). No minētā Valsts ieņēmumu dienests secina, ka, atklājot jēdziena “eksportēt” saturu, izmantojama vispārējā šī jēdziena nozīme, proti, attiecībā uz precēm “eksportēt” nozīmē “izvest preces uz ārzemēm” (līdzīgi ir skaidrots tezaurs.lv; pieejams: <https://tezaurs.lv/eksport%C4%93t:1>).

Atbilstoši Eiropas Komisijas skaidrojumiem Regulā Nr. 833/2014 lietotais termins “eksports” nozīmē preču fizisku pārvietošanu (izvešanu) no Eiropas Savienības, nevis muitas procedūru vai reeksportu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, nozīmē.

Minētais ir secināms no Eiropas Komisijas bieži uzdoto jautājumu par Padomes Regulas Nr. 833/2014 un Padomes 2014. gada 17. marta Regulas Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība, īstenošanu konsolidētas versijas A. sadaļas 1. daļas atbildes uz 16. jautājumu, D. Sadaļas 1. daļas atbildes uz 2. un 6. jautājumu, kur tiek skaidrots, ka eksports, ir preču izvešana no Eiropas Savienības teritorijas (*import or export (e.g. with the goods entering or exiting the EU customs territory)*), vai līdzīgi par terminu “imports” ir norādīts, ka “imports attiecas uz precēm, kas fiziski tiek “ievestas Savienībā” (*import applies by nature to goods moving “into the Union”*) un “sankciju regulās nav ietverts konkrēts jēdziena “imports” definējums. Ņemot vērā daudzos, biežos un būtiskos grozījumus sankciju normās, īpaši saistībā ar Krievijas agresiju Ukrainā, neietekmējot Savienības Muitas kodeksa definīcijas un formalitātes, kas piemērojamas citās jomās, nosacījumi preces juridiskā importa noteikšanai Savienībā sankciju kontekstā būtu jāvērtē attiecībā uz brīdi, kad preces tiek ievestas Savienībā un uzrādītas muitas iestādēm, neatkarīgi no tā, kādai turpmākai muitas procedūrai šīs preces tiks pakļautas.” (*Sanctions regulations do not contain a specific definition of the notion of “import”. Given the numerous, frequent and significant amendments to the sanctions provisions, particularly in the context of the Russian aggression in Ukraine, without prejudice to the Union Customs Code definitions and formalities applying in other areas, the conditions for determining the legal import into the Union of a good as regards sanctions should be assessed in relation to the time the goods are brought into the Union and presented to customs, regardless of the subsequent customs procedure these goods will be placed under.*)

(Pieejams: https://finance.ec.europa.eu/document/download/66e8fd7d-8057-4b9b-96c2-5e54bf573cd1_en?filename=fags-sanctions-russia-consolidated_en.pdf).

Tādejādi, Regulas Nr. 833/2014 3.c panta 1.a punktā lietotais jēdziens “eksportētas no Savienības” attiecas uz iesniedzēja iesniegumā aprakstītajām ārpussavienības precēm, jo jēdziena “eksportētas no Savienības” nozīme ir “izvestas no Savienības”.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Padomes 2014. gada 31. jūlija Regula (ES) Nr. 833/2014, par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā, 3.c panta 1.a punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Jeļena Pļičko 67120831